

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

*Тема: Системи організації оборотних активів підприємства та
напрямки удосконалення джерел їх формування.*

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма 6.051.00.06 «Економіка і бізнес»

Завідувач кафедри: _____/Мельник Л.Г./

Керівник роботи: _____/Шкарупа О.В./

Виконавець: _____/Селезько А. В. /

П.І.Б.

Група:

Едн-61П

шифр

Суми 2020

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	3
ВСТУП.....	4
1 МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ.....	8
1.1 Економічна сутність оборотних активів та їх роль у діяльності підприємства.....	9
1.2 Джерела формування оборотних активів та їх характеристика.....	12
1.3 Основні показники ефективності використання оборотних активів підприємства.....	17
2 АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «АГРОНАДІЯ».....	20
2.1 Загальна економічна характеристика та оцінка фінансового стану діяльності ТОВ»АГРОНАДІЯ».....	20
2.2 Вплив джерел формування оборотних активів на фінансовий стан підприємства	24
3 НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ.....	26
3.1 Основні напрямки підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ»АГРОНАДІЯ».....	26
3.2 Підвищення забезпечення оборотними коштами ТОВ»АГРОНАДІЯ» шляхом застосування факторингу.....	30
ВИСНОВКИ.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	36

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота містить 55 сторінок; 3 розділи; 9 рисунків; 8 таблиць; список використаних джерел з 35 посилань та 4 додатків.

Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації оборотних коштів на підприємстві, джерел їх формування та ефективності використання.

Об'єктом вивчення роботи є система оборотних активів ТОВ«АГРОНАДІЯ»

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади формування джерел оборотних активів підприємства та вдосконалення політики управління оборотними активами підприємства.

В першому розділі роботи «МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ» приводиться теоретичний огляд методів та джерел формування оборотних активів підприємства.

В другому розділі роботи «АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ«АГРОНАДІЯ» проводиться оцінка фінансового стану підприємства.

В третьому розділі роботи «НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ» приведені шляхи покращання організації оборотних активів на підприємстві.

Ключові слова: АКТИВИ, ОБОРОТНІ АКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ, ОБОРОТНІ ФОНДИ, ФОНДИ ОБІГУ, ФАКТОРИНГ.

ВСТУП

Серед основних проблем, з якими на сучасному етапі розвитку етапі зіштовхуються українські підприємства, особливе місце належить проблемі ефективного управління оборотними активами. Висока інфляція, неплатежі та інші кризові явища примушують підприємства змінювати свою політику щодо матеріальних оборотних активів. Потрібно шукати нові джерела їх поповнення, вивчати проблему ефективності використання. Це ставить нові вимоги до організації безперервного аналізу як дієвого інструменту управління матеріальними ресурсами. Потрібно нову розробку й прийняття виважених управлінських рішень на всіх стадіях їх кругообігу.

Необхідною умовою для підвищення ефективності використання оборотних активів є продумане економічне визначення потреби в оборотних активах. Важливе визначення такого їх оптимального розміру, який би при мінімальному запасі забезпечив безперебійне виробництво. Дослідження оборотних коштів підприємства, їх джерел формування на сьогоднішній день є досить актуальним. Оскільки правильна організація, розміщення, збереження і ефективність використання оборотних коштів мають велике значення для забезпечення безперервного процесу виробництва. Наявність у підприємства оборотних коштів в достатній кількості ще не свідчить про їх раціональне використання. Для оцінки ефективності використання оборотних коштів

служить система показників, пристосування яких до конкретного підприємства дає можливість визначити шляхи поліпшення використання цих коштів.

Важливо також уміти правильно управляти оборотними коштами, розробляти і впроваджувати заходи, що сприяють зниженню матеріалоемності продукції і прискоренню оборотності оборотних коштів.

Підприємство, у випадку ефективного управління оборотними активами може досягати раціонального економічного становища, збалансованого по ліквідності і прибутковості.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації оборотних коштів на підприємстві ТОВ«АГРОНАДІЯ», джерел їх формування та ефективності використання.

Зазначена мета окреслюють наступне коло задач:

- обґрунтувати сутність, склад та структуру оборотних активів підприємства;
- розглянути джерела формування оборотних активів та основні етапи політики управління оборотними активами підприємства;
- проаналізувати показники стану, розміщення та ефективності використання оборотних коштів та оцінити вплив оборотних активів на фінансовий стан підприємства;
- запропонувати шляхи оптимізації джерел формування та управління оборотними активами Об'єктом вивчення роботи є система оборотних активів ТОВ«АГРОНАДІЯ».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади формування джерел оборотних активів підприємства та вдосконалення політики управління оборотними активами підприємства.

Написання роботи здійснювалося з використанням наступних методів дослідження: монографічного, методу аналізу і синтезу, узагальнення, розрахунково-аналітичного, методу аналізу відносних показників, графічного методу, табличного.

Основними інформаційними джерелами є фінансова звітність ТОВ«АГРОНАДІЯ» за період з 2017 по 2019 роки.

1. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ

1.1 Економічна сутність оборотних активів, їх роль у діяльності підприємства

Матеріальною основою будь-якого виробництва є засоби виробництва, які складаються із засобів та предметів праці, що беруть участь у створенні продукту. Але з огляду на відмінність у характері функціонування у процесі виробництва та способі перенесення вартості на створюваний продукт засоби праці набувають економічної форми поза оборотних активів, а предмети праці - оборотних. Класифікація оборотних активів представлена на рисунку 1.1

Для підприємств України є важливим виявлення нагальних проблем обліку оборотних активів, що потребують вирішення, оскільки це сприяє забезпеченню формування достовірної, достатньо аналітичної інформації щодо оборотних активів для цілей управління. Крім того, важливе значення має контроль за збереженням та раціональним використанням в процесі виробництва оборотних активів.

Серед відомих науковців, які в своїх працях детально розглядали питання аналізу оборотних активів слід відзначити таких зарубіжних вчених як Велми Глен А., Сигел Дж., Шим Дж, Е.С. Хендріксен , а також вітчизняних Ф.Ф. Бутинець, Н.М. Грабова, Ю.К. Гришкунайте, Н.В. Дубенко, А.Г. Загородній, А.Ш. Маргуліс та інших. Фінансовий аспект формування та використання оборотних активів висвітлені в працях І.А. Бланка, О.Д. Василика, проф. Н.В. Колчина , Д.С. Молякова та ін. Питання управління та контролю оборотних активів розглядають Л.В. Пан, Р.С. Сорока. Економічний аспект формування та використання оборотних активів висвітлені в працях А.Н. Бородавкіна, Крамаренко Г.О. та інших вчених [1].

Рисунок 1.1 Класифікація оборотних активів

Оборотні активи як натурально-речовинна категорія - це сукупність матеріально-речовинних цінностей і грошових активів. Вони беруть участь у створенні продукту, цілком споживаються у виробничому процесі і повністю переносять свою вартість на виробничий продукт упродовж операційного циклу або дванадцяти місяців з дати балансу (сировина, матеріали, готова продукція, грошові кошти тощо) [5].

Разом з тим в умовах існування товарно-грошових відносин матеріальні засоби підприємств виражаються не лише в натуральній, а й у вартісній формі.

Отже, предмети праці у грошовій оцінці становлять виробничі оборотні фонди. До них на промислових підприємствах належать сировина, матеріали, паливо, запасні частини, пальне, інші матеріальні цінності.

До складу виробничих оборотних фондів входять також незавершене виробництво та витрати майбутніх періодів [11].

Основне призначення (функція) виробничих фондів полягає в забезпеченні планомірного й ритмічного процесу виробництва на підприємствах та в об'єднаннях.

Крім виробничих оборотних фондів кожне підприємство має частину активів, що перебувають в обороті. Це готова продукція, грошові кошти на рахунках у банку та в касі підприємства, кошти в розрахунках тощо. Ця частина активів, оцінена у грошах, називається фондами обігу. Основне їх призначення (функція) полягає в забезпеченні коштами планомірного процесу обороту на підприємствах [2].

Але незважаючи на відмінності у призначенні оборотні фонди та фонди обігу тісно взаємопов'язані. Вони обслуговують єдиний процес відтворення на виробництві й забезпечують його неперервність.

Водночас оборотні фонди та фонди обігу є складовими оборотних активів, що відображають розміщення їх за сферами відтворення у процесі руху, і разом з тим самостійними економічними категоріями.

В умовах товарно-грошових відносин рух, кругообіг товарно-матеріальних цінностей опосередковується їх вартістю, що не витрачається, не споживається подібно до її речових носіїв, а залишається в межах процесу відтворення і змінює лише форми свого руху. У цьому зв'язку К. Маркс писав: «вартість взагалі авансується, а не витрачається, оскільки ця вартість, проходячи різні фази свого кругообігу, знову повертається до свого вихідного пункту» [3].

Кругообіг оборотного капіталу і створення нової вартості відбувається за схемою:

$$\Gamma - T \dots V \dots T' - \Gamma, \quad (1.1)$$

Де, Γ - кошти, що авансуються;

T - предмети праці (товар);

V - виробництво;

T' - готова продукція (товар);

Γ - кошти, отримані від реалізації створеної продукції [33].

Мету функціонування капіталу буде досягнуто тоді, коли $\Gamma' = \Gamma + \Delta\Gamma$, тобто коли відбудеться приріст грошей порівняно з авансованою сумою.

Таким чином, кругообіг оборотного капіталу, рисунок 1.2, здійснюється протягом одного виробничого циклу.

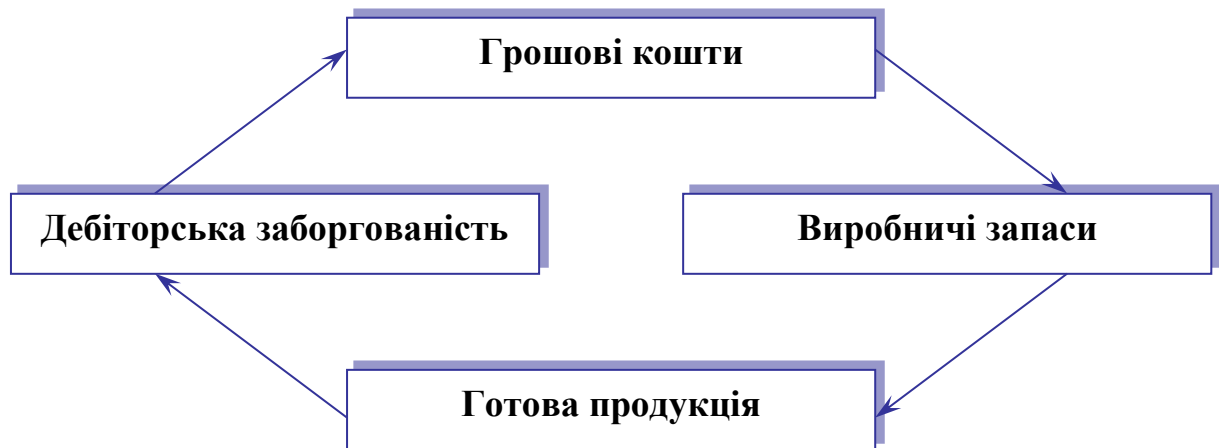

Рисунок 1.2 - Кругообіг оборотного капіталу підприємства

Суму чистих оборотних активів розраховують за такою формулою:

$$\text{ЧОА} = \text{ОА} - \text{КФЗ} \quad (1.2)$$

де ЧОА – сума чистих оборотних активів підприємства;

ОА – сума валових оборотних активів підприємства;

КФЗ – короткострокові поточні фінансові зобов'язання

підприємства.

Власні оборотні активи характеризують ту їх частину, що сформована за рахунок власного капіталу підприємства. Суму власних оборотних активів підприємства розраховують за формулою:

$$\text{ВОА} = \text{ОА} - \text{ДПК} - \text{КФЗ} \quad (1.3)$$

де ВОА – сума власних оборотних активів підприємства;

ОА – сума валових оборотних активів підприємства;

ДПК – довгостроковий позиковий капітал, інвестований в оборотні активи підприємства;

КФЗ – короткострокові (поточні) фінансові зобов'язання підприємства.

Постійна частина оборотних активів являє собою не знижувальний мінімум оборотних активів, необхідний підприємству для здійснення операційної діяльності [5].

Активи підприємства, мають для діяльності підприємства аналогічну значущість як і категорія капіталу.

Надзвичайно важливо, те щоб оборотні активи були збалансовані, адже як їхня надлишковість так і нестача є негативним явищем у фінансово – господарській діяльності підприємства [6].

1.2 Джерела формування оборотних активів та їх характеристика

Джерела формування оборотних активів поділяються на власні, позикові та додатково залучені (рис.1.3)[3].

Власними називаються кошти підприємств, якими вони покривають мінімальні розміри оборотних активів (запасів і витрат). Вони постійно перебувають на підприємстві і строк користування ними не встановлюється. В даному випадку важливо забезпечити відповідність власних джерел фактичній наявності оборотних активів, оскільки їх надлишок або нестача негативно впливають на ефективність їх використання та на виробництво загалом [7].

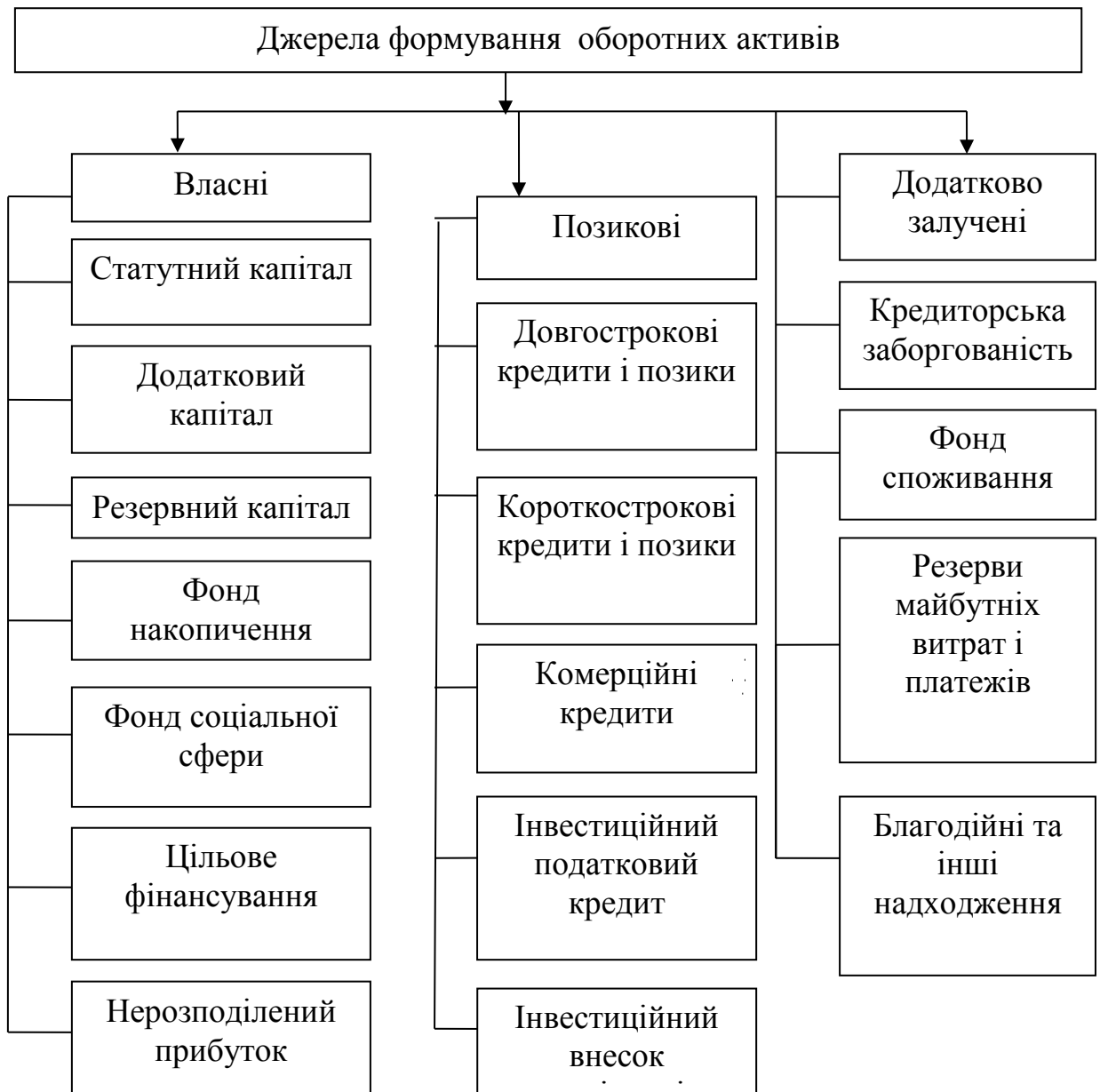

Рисунок 1.3 – Джерела формування оборотних активів

Новостворені підприємства, формують власні обігові кошти за рахунок активів бюджету, пайових внесків членів-засновників, внесків іноземних

учасників (для спільних підприємств), надходження від емісії цінних паперів. Ці кошти входять до статутного фонду підприємства [8].

Слід зазначити, що на покриття приросту нормативу оборотних активів спрямовується не вся сума сталих пасивів, а лише приріст її в плановому році, оскільки базову їх суму враховано в попередні роки. Сума власних оборотних активів під час складання фінансового плану щорічно уточнюється у зв'язку зі зміною обсягу виробництва, асортименту продукції, умов постачання і збуту [9].

Комерційний кредит є досить поширеною формою залучення активів інших суб'єктів господарювання. Він використовується підприємствами у разі нестачі фінансових ресурсів у покупця (споживача) і неможливості розрахуватися з постачальником [10].

Кредиторська заборгованість належить до позапланових залучених джерел формування оборотних активів, її породжує брак власних обігових активів. Наявність кредиторської заборгованості перед постачальниками свідчить про участь у господарському обігу підприємства активів інших суб'єктів господарювання. Таким чином, кредиторська заборгованість - це короткострокові зобов'язання підприємств, які виникають за:

- розрахунками з бюджетом;
- розрахунковими документами, строк оплати яких не настав і які не сплачено в строк;
- за не відфактурованими поставками, розрахунками взаємних вимог, вексями, строк оплати яких не настав або які не сплачено в строк;
- за короткостроковими кредитами [7].

Головним напрямком випуску облігацій є, безумовно, «західні»(європейські та американські) кредитні ринки, що протягом останніх двох років зазнали стрімкого зниження процентних ставок [11].

Стратегії фінансування оборотних активів залежать від покладених у їх основу принципів фінансування змінної частини. При цьому постійна частина оборотних активів визначається на рівні мінімальної потреби в оборотних

активах у досліджуваному періоді [13]. Змінна частина – різницею між фактичною і мінімальною потребою в оборотних активах.

Залежно від вибору фінансовим менеджером джерел покриття змінної частини оборотних активів, виділяють чотири моделі фінансування оборотних активів: Ідеальна модель управління поточними активами й пасивами має на увазі, що поточні активи включають чистий оборотний капітал, а поточні пасиви збігаються по величині з поточними активами. Сама назва ідеальна говорить про те, що вона на практиці зустрічається досить рідко [14].

Графічно ідеальна модель представлена на рисунку 1.4.

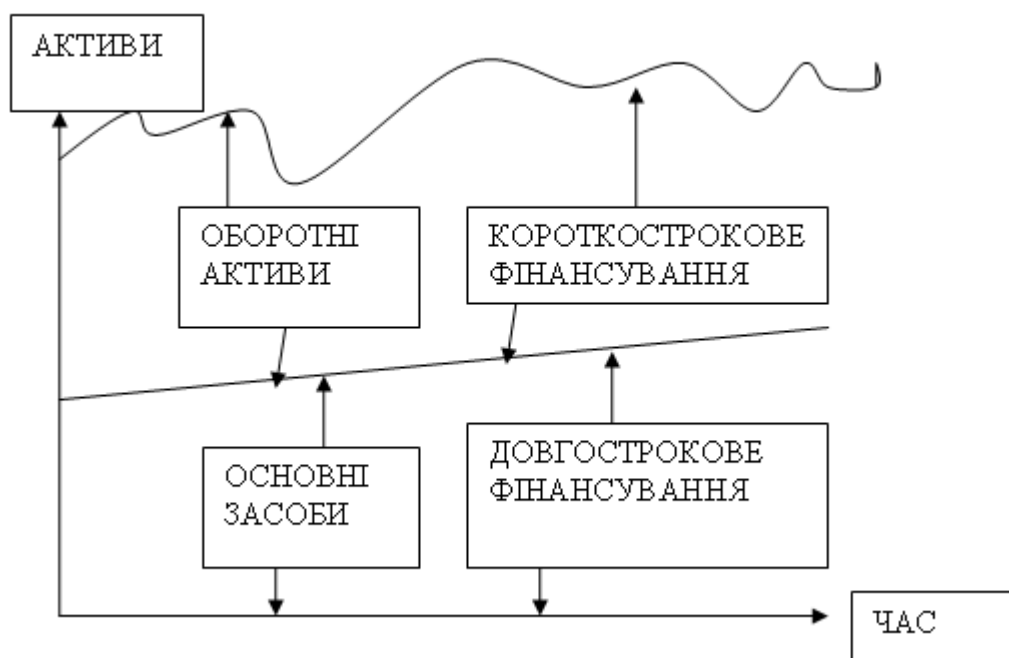

Рисунок 1.4 – Ідеальна модель управління поточними активами й пасивами

Агресивна модель управління поточними активами й пасивами використовується в сучасній практиці досить рідко.

В основному таку модель керування оборотним капіталом використовують підприємства – монополісти [15].

Графічно це можна виразити так, як показано на рисунку 1.5.

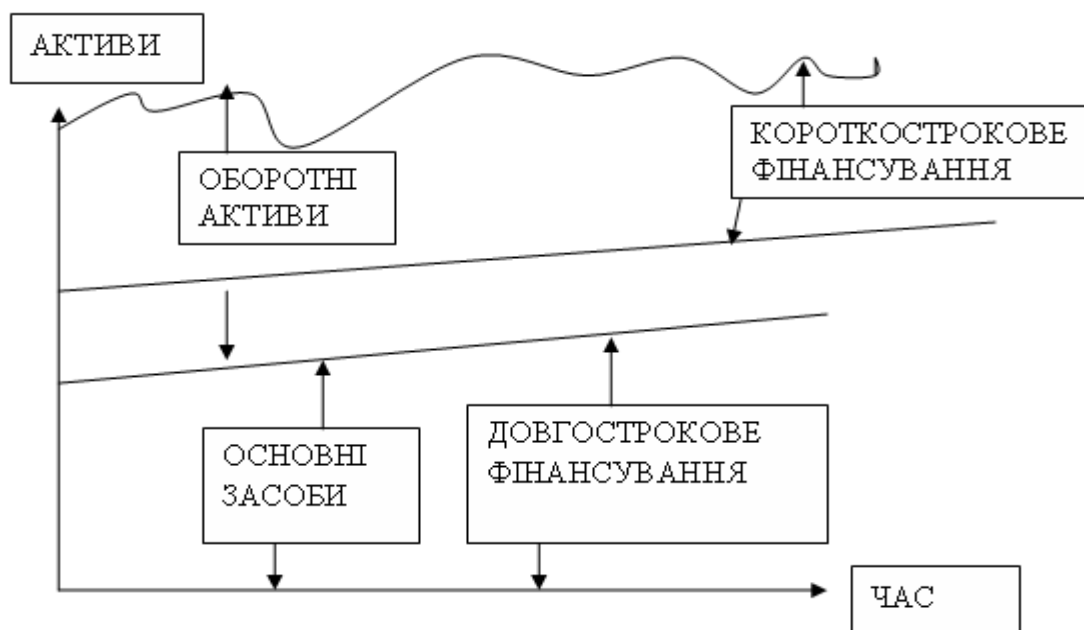

Рисунок 1.5 – Агресивна модель управління поточними активами й пасивами

Такий підхід гарантує мінімізацію операційних і фінансових ризиків. Може негативно позначається на ефективності використання оборотних активів, – їхньої оборотності й рівні рентабельності [12]. Консервативна модель управління поточними активами й пасивами, має низьку питому вагу поточних активів у складі активів підприємства й невеликий період оборотності активів. Графічно ця модель показана на рисунку 1.6.

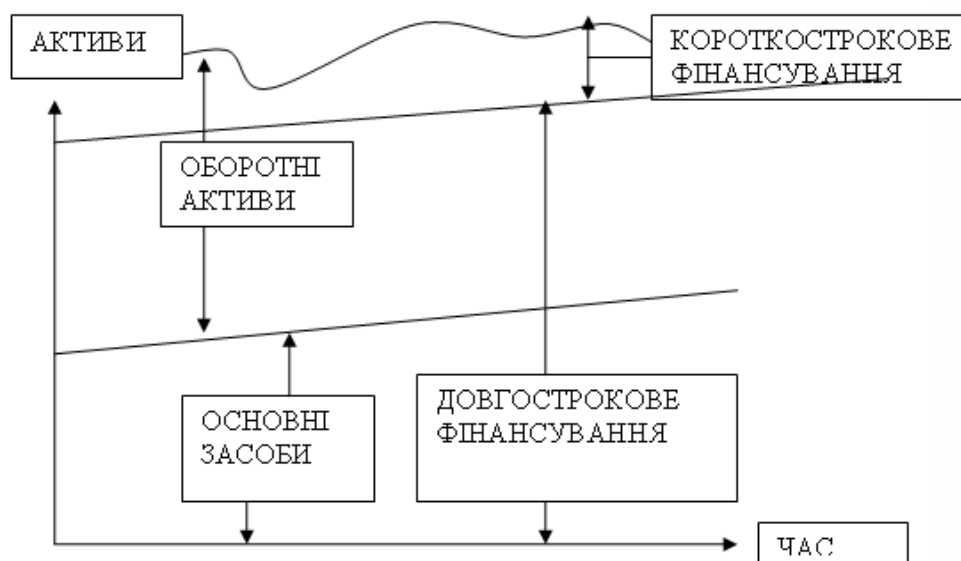

Рисунок 1.4 – Консервативна модель управління поточними активами й пасивами

пасивами

1.3 Основні показники ефективності використання оборотних активів підприємства

Оборотні активи мають велику частку в загальній валюті балансу. Це наймобільніша частина капіталу, від стану і раціонального використання якого багато в чому залежать результати господарської діяльності і фінансовий стан підприємства [11].

Брак власних оборотних коштів означає перевищення нормативу оборотних засобів над фактичною наявністю їх. Він може виникнути з вини самого підприємства інших підприємств, у результаті зміну умов господарювання, не взятих до уваги своєчасно, (як, наприклад, несвоєчасно фінансування приросту нормативу власних оборотних коштів), через стихійне лихо та з інших причин [19].

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів на підприємствах використовуються різноманітні показники, найважливішим з яких є швидкість обертання. Вона обчислюється в днях і характеризується періодом, за який оборотні кошти підприємства здійснюють один оборот, тобто проходять всі стадії кругообігу на підприємстві:

$$O = \frac{CT}{P}, \quad (1.4)$$

де O - термін обертання оборотних коштів, днів;

C - середні залишки нормованих оборотних коштів, грн.;

T - тривалість періоду, за який обчислюється обертання днів;

P - обсяг реалізованої продукції.

Середню вартість оборотних коштів можна розрахувати як середню арифметичну або середню хронологічну. Дані для розрахунку

використовуються залежно від періоду (рік, півріччя, квартал тощо), за який визначається оборотність. Якщо за рік, то необхідно для розрахунку брати наявність оборотних коштів на початок кожного місяця [21].

Отже, формула, за якою визначається середня арифметична. Виглядатиме так:

$$C = \frac{(C_1 + C_2 + \dots + C_{12} + C_{13})}{13}, \quad (1.5)$$

де C_1, C_2, \dots, C_{12} - сума (вартість) оборотних коштів на початок кожного місяця року (з січня по грудень);

C_{13} - сума оборотних коштів на початок наступного року.

Середня сума оборотних коштів за середньою хронологічною визначається за формулою:

$$C = \frac{(\frac{1}{2}C_1 + C_2 + \dots + C_{12} + C_{13})}{12}, \quad (1.6)$$

Хоч результати підрахунків за обома формулами мають незначні розбіжності, але розрахунок, проведений за формулою (2), статистика вважає точнішим.

Тривалість обертання коштів – це синтетичний показник, здатний відобразити одночасно результати процесу матеріального відтворення – обсяг реалізації створених товарів і наданих послуг за даний період - і ефективність використання в цьому процесі матеріальних засобів і коштів.

Обертання оборотних коштів обчислюється за планом і фактично. Порівнюючи фактичний час обертання з плановим, визначають прискорення або сповільнення обертання як щодо всіх нормованих оборотних коштів, так і щодо окремих їхніх статей [22].

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів використовується коефіцієнт обертання, що визначається за формулою:

$$K_o = \frac{P}{C}, \quad (1.7)$$

Де, K_o - коефіцієнт обертання оборотних коштів.

Коефіцієнт завантаження оборотних коштів є оберненим до коефіцієнта обертання показником і визначається за формулою:

$$K_z = \frac{C}{P}, \quad (1.8)$$

Де, K_z - коефіцієнт завантаження оборотних коштів, коп..

Він характеризує участь оборотних коштів у кожній гривні реалізованої продукції. Що менше оборотних коштів припадає на 1 гривню обороту, то ліпше вони використовуються.

Для характеристики ефективності використання оборотних коштів можуть використовуватися коефіцієнт ефективності (прибутковість оборотних коштів) і рентабельність. Вони обчислюються за формулами:

$$K_e = \frac{\Pi}{C}; \quad P = \frac{\Pi}{C} \cdot 100\%, \quad (1.8)$$

Де, K_e - коефіцієнт ефективності оборотних коштів, коп.;

Π - прибуток від реалізації продукції, грн.;

P - рентабельність оборотних коштів, %.

Якщо K_e є абсолютним показником і характеризує, скільки прибутку припадає на 1 грн оборотних коштів, то P – відносний показник, що визначає ступінь використання оборотних коштів. Водночас, здійснюючи господарську діяльність, підприємство повинно намагатися не лише пришвидшувати рух засобів, але й отримувати максимальну віддачу від їх використання [27].

2 АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ТА ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ«АГРОНАДІЯ»

2.1 Загальна економічна характеристика та оцінка фінансового стану діяльності ТОВ«АГРОНАДІЯ»

ТОВ«АГРОНАДІЯ» розташоване за адресою: 17142, Чернігівська обл., Носівський район, село Рівчак-Степанівка, ВУЛ. РАДЯНСЬКА, будинок 22-А.

Очолює підприємство директор - РЕМЕНЮК СТАНІСЛАВ ВОЛОДИМИРОВИЧ

Директору підпорядковані заступник, головний бухгалтер, заступник директора по фінансам. Заступнику підпорядковані: головний інженер, головний агроном.

За останні 5 років підприємством було придбано:

земельна ділянка на суму 1512 229,00 грн.;

Будівля магазину "Дунис" на суму 32 102 грн.

Будівля магазину "Імабела" на суму 33 290 грн.

Будівля магазину "Білий лебідь" на суму 218 947 грн.

Будівля магазину "Перлина" на суму 70 000 грн.

Газову генераторну електростанцію потужністю 770 кВт на суму 2 940 025 грн.

Газову генераторну електростанцію потужністю 515 кВт на суму 3 622 020 грн.

База відпочинку "Находка" на суму 121 513 грн..

Комплекс будівель та споруд ремонтно-будівельного майданчику на суму 117417 грн.;

Підприємство є досить успішним у і в майбутньому планує розширювати ринки збуту включаючи також й іноземні.

Для визначення та характеристики фінансового стану діяльності підприємства, необхідно проаналізувати основні фінансово-господарські показники його діяльності (таблиця 2.1).

Дані таблиці 2.1 свідчать, що з 2017 по 2019 рік у відбулися такі зміни: виручка від реалізації продукції збільшилася на 31,55 % або на 73291 тис. грн. у порівнянні з 2017 р. та зменшилася на 2,01 % у порівнянні з 2018 р.

Таблиця 2.1 – Основні фінансово - господарські показники діяльності ТОВ«АГРОНАДІЯ»

Стаття	Роки			Відхилення 2019/2018		Відхилення 2019/2017	
	2017	2018	2019	+/-	%	+/-	%
Дохід (виручка) від реалізації продукції	232309	311878	305600	73291	31,55	-6278	-2,01
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	173964	245825	223930	49966	28,72	-21895	-8,91
Валовий прибуток (збиток)	64980	91262	80229	15249	23,47	-11033	-12,09
Чистий прибуток (збиток)	-21045	6324	-19100	1945	-9,24	-25424	-402,02
Власний капітал	203174	210307	191150	-12024	-5,92	-19157	-9,11
Необоротні активи	203290	203687	223189	19899	9,79	19502	9,57
Необоротні активи	243255	286357	327663	84408	34,70	41306	14,42

Слід зазначити, що найбільші зміни відбулися щодо чистого прибутку (збитку): в порівнянні з 2018 р. він зменшився більше ніж в 5 р.)

Якщо ж говорити про показники балансу, то можна зробити такі висновки. Власний капітал протягом 2017-2018 років мав тенденцію до збільшення, а в 2019 році зменшився по відношенню до 2017 р. на 12024 тис. грн. та по відношенню до 2018 р. – на 19157 тис. грн., що становить у відносному вигляді (темп приросту) 5,92 та 9,11 % відповідно. Необоротні та

оборотні активи зросли на 9,79 та 34,7 % по відношенню до 2017 р. та на 9,57 і 14,42 % по відношенню до 2018 р. відповідно.

Коефіцієнт зносу основних засобів показує, що ступінь зносу збільшується і за 2017-2019 роки зріс на 11,94 % у порівнянні з 2017 р. та на 6,92 % у порівнянні з 2018 р. це свідчить про те що протягом 2018-2019 р.р було введено в дію основних засобів на суму 31 176 тис.грн.

Коефіцієнт покриття у 2019 році в порівнянні з 2017 роком зменшився на 60,2 % і становить 1,76 (нормативне значення – > 1). Це говорить про те, що на кожну грошову одиницю короткострокових зобов'язань припадає 1 грн. 76 коп. оборотних коштів. Тобто підприємство має достатньо оборотних коштів для погашення своїх боргів. У порівнянні з 2018 р. цей показник скоротився до 15,26 %.

Що стосується коефіцієнта швидкої ліквідності, то він за досліджуваний період зменшився на 39,4 % і становить у 2019 р. 0,61. Його значення досягає нормативу (0,6-0,8), тобто підприємство має платіжні можливості.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2019 р. по відношенню до 2017 р. зменшився більше, ніж у 2 рази (58 %) та по відношенню до 2018 р. – на 85,01 %. Це свідчить, що на підприємстві спостерігається дефіцит абсолютної ліквідності, тобто це може свідчити про те що підприємство не здатне негайно погашати поточну заборгованість, вести безперебійне виробництво та розширювати свою поточну діяльність.

Чистий оборотний капітал зменшився з 2017 по 2019 рр. на 47241 тис. грн., та з 2018 по 2019 рр. на 42666 тис. грн., що у відсотках становить 25,12 та 23,1 % відповідно. Це свідчить про те, що підприємство є фінансово нестабільним, залежним від позикових коштів, а також це говорить про підвищення ризику фінансових вкладень.

Коефіцієнт фінансування показує, яку частину зобов'язань підприємство покриває за рахунок власних коштів. Нормативне значення – < 1 . У нашому випадку протягом досліджуваного періоду він кожного року зменшується (на 45,47 % по відношенню до 2017 р.) і у 2019 р. становить 0,65. Це свідчить

про те, що на 1 гривню власного капіталу припадає 65 коп зобов'язань у 2019 році.

Коефіцієнт фінансової стійкості зменшився на 72,21 % – з 3,68 до 1,02 по відношенню до 2017 р., тобто підприємство здатне розраховуватися зі своїми зобов'язаннями за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними активами зменшився на 44,4 % (по відношенню до 2017 р.) – з 0,77 до 0,43, що свідчить про достатню забезпеченість підприємства власними оборотними коштами (нормативне значення $> 0,1$), що сприяє ефективній діяльності підприємства. Надалі відповідна тенденція йде до спаду, про що свідчать дані по відношенню до 2018 р.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу за аналізований період має тенденцію до спаду, що не є позитивним для діяльності підприємства, а у 2019 в порівнянні з 2018 р. він не значно зменшився на 15,38 %. У нашому випадку 74 % власного капіталу у 2019 р. використовується для фінансування поточної діяльності, що є досить непоганим показником, але потребує подальшого збільшення.

Коефіцієнт оборотності активів характеризує кількість разів обертання на рік всіх активів підприємства. Чим масштабніше підприємство – тим менше показник. За аналізований період коефіцієнт оборотності активів становив 0,40 у 2017 р., 0,52 – у 2018 р. та 0,43 – у 2019 р. Це свідчить про те, що на 1 грн. активів підприємства припадає 0,40 грн., 0,52 грн. та 0,43 грн. відповідно по рокам.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує швидкість обертання кредиторської заборгованості підприємства за аналізований період, а також скільки гривень собівартості припадає на 1 грн. кредиторської заборгованості. Зростання даного показника свідчить про скорочення суми кредиторської заборгованості. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості з 2017 по 2019 роки зменшився на 50,8 %, що є негативною тенденцією.

2.2 Вплив джерел формування оборотних активів на фінансовий стан підприємства

За результатами аналізу даних, наведених у таблиці Додаток Г.1, простежується збільшення загальної вартості майна підприємства у 2019 р. більш, ніж на 23,47 % порівняно з 2017 р., та на 12,4 % у порівнянні з 2018 р., при цьому оборотні активи збільшувалися швидше, ніж необоротні (відповідно 34,7 та 9,79 % у 2017 р.; 14,42, та 9,57 % у 2018 р.). Збільшилися також джерела формування майна. За період, що аналізується, зменшився власний капітал, переважно за рахунок скорочення суми нерозподіленого прибутку в 2019 р. майже на 9,94 % порівняно з 2017 р. Збільшився в абсолютній сумі позиковий капітал на 110738 тис. грн.

Що стосується оборотного капіталу, то його частка в складі майна підприємства зменшилася на 6,4 % (з 54,47 % до 48,07 %) у порівнянні з 2017 р. Таке зменшення відбулося за рахунок зменшення обсягів виробничих запасів на 5,09 %.

Ефективність використання оборотних коштів на підприємстві оцінена за показниками наведеними у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Показники ефективності використання оборотних коштів на ТОВ»АГРОНАДІЯ» за 2017-2019 рр.

Показники	Роки			Відхилення (2019/2017)		Відхилення (2019/2018)	
	2017	2018	2019	+/-	%	+/-	%
	Коефіцієнт ефективності використання оборотних активів	1,03	1,21	1,05	0,02	1,94	-0,16
Коефіцієнт обертання оборотних активів	1,37	1,21	1,43	0,06	4,38	0,22	18,18
Коефіцієнт навантаження оборотних активів	0,73	0,83	0,70	-0,03	-4,11	-0,13	-15,66
Тривалість одного обороту, днів	262,4	298,0	251,4	-10,97	-4,18	-46,57	-15,63

Дані таблиці свідчать про те, що за аналізований період ефективність використання оборотних активів збільшується в порівнянні з 2017 р, але дуже незначними темпами – майже на 2 %. Коефіцієнт обертання оборотних активів збільшився (відхилення становить 0,06, що є незначним для господарської діяльності), коефіцієнт навантаження оборотних активів також майже незмінний. Відповідно і тривалість одного обороту значно не змінилася і є досить великою, але у порівнянні з 2018 р. впала на 15,6 %. Що є позитивним моментом, оскільки вивільненні кошти можливо спрямувати у господарську діяльність.

Аналіз впливу оборотних активів на фінансовий стан визначається трьома основними показниками, які наведені у таблиці 2.4.

Коефіцієнт автономії у 2019 р. порівняно з 2017 р. зменшився на 0,11 – із 0,45 до 0,35 та порівняно з 2018 р. на 0,08 – з 0,43 до 0,35, і його значення говорить про не достатність оборотних активів для покриття боргу протягом року.

Таблиця 2.4 – Індикатори впливу оборотних активів на фінансовий стан ТОВ»АГРОНАДІЯ» за 2017-2019 рр.

Показники	Роки			Відхилення (2019/2017)		Відхилення (2019/2018)	
	2017	2018	2019	+/-	%	+/-	
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	0,77	0,64	0,43	-0,34	-44,41	-0,21	-32,78
Коефіцієнт автономії	0,45	0,43	0,35	-0,11	-23,80	-0,08	-19,14
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,02	0,03	-0,04	-58,28	0,01	85,01

Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2019 р. порівняно з 2017 р. різко зменшився і становив 0,03.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДЖЕРЕЛ ЇХ ФОРМУВАННЯ

3.1 Основні напрямки підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ»АГРОНАДІЯ»

Внаслідок кризи неплатежів, низького ступеня узгодженості здійснюваної фінансово - кредитної, бюджетно-податкової і цінової політики, недосконалості правової бази, велика кількість підприємств має обмежені можливості рентабельного функціонування. Тому раціональне та ефективне використання оборотних активів, як чинник зростання ефективності діяльності підприємств, набуває все більшого значення. Він вимагає врахування дії всіх факторів, які впливають на функціонування оборотних активів, що є ключовим елементом управління ним.

До найважливіших елементів зовнішнього середовища, що впливають на стан та ефективність функціонування оборотних активів підприємств, якими вони не можуть управляти. Тому повинні до них пристосовуватись, належать фактори макросередовища. Залежно від ширини впливу і ступеня, в якому фактори піддаються управлінню. Умовно їх можна об'єднати в такі групи:

- економічні,
- політико - правові,
- соціально - демографічні та фактори,
- пов'язані з технічним прогресом.

Порівняльний аналіз темпів зростання виручки і дебіторської заборгованості ТОВ»АГРОНАДІЯ» (табл. 3.1) засвідчив, що темпи зростання виручки від реалізації продукції зменшуються, а дебіторської заборгованості – навпаки збільшуються. Це свідчить про погіршення розрахункової дисципліни або зниження попиту на продукцію в результаті погіршення її якості. Тому потрібно ТОВ»АГРОНАДІЯ» проводити політику

зменшення дебіторської заборгованості або підвищення якості своєї продукції.

Таблиця 3.1 – Темпи зростання виручки і дебіторської заборгованості ТОВ»АГРОНАДІЯ» за 2017-2019 рр., тис. грн.

Показник	Рік			Темп зростання, %	
	2017	2018	2019	2019/2018	2019/2017
Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	232209	311878	305600	97,99	131,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	51534	71996	108489	150,69	210,52

Тому обґрунтоване управлінське рішення щодо доцільності надання товарного кредиту і його розміру повинне базуватися на визначенні оптимальної дебіторської заборгованості рисунок 3.1.

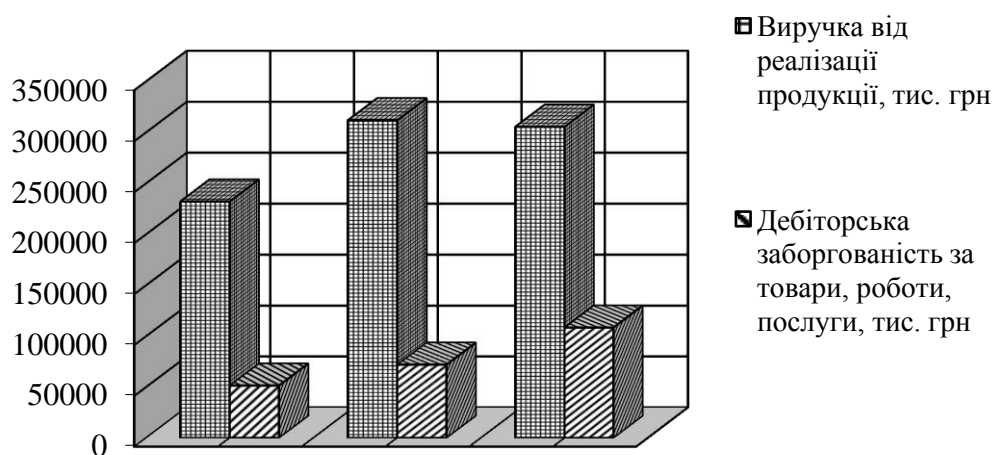

Рисунок 3.1 – Динаміка зміни виручки від реалізації та дебіторської заборгованості ТОВ»АГРОНАДІЯ» за 2017 - 2019 роки, тис.грн

Для більш детальної оцінки впливу дебіторської заборгованості на ефективність використання оборотних активів, проведемо факторний аналіз коефіцієнта її оборотності.

$$\Delta K_{o(ЧД)} = \frac{ЧД_1}{ДЗ_0} - \frac{ЧД_0}{ДЗ_0} \quad (3.1)$$

де $\Delta K_{o(ЧД)}$ – зміна коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості під впливом зміни чистого доходу;

$ЧД_1$ – чистий дохід від реалізації продукції підприємства в 2019 році;

$ЧД_0$ – чистий дохід від реалізації продукції підприємства в 2018 році;

$ДЗ_0$ – середня вартість дебіторської заборгованості в 2018 році.

$$\Delta K_{o(ДЗ)} = \frac{ЧД_1}{ДЗ_1} - \frac{ЧД_1}{ДЗ_0} \quad (3.2)$$

де $\Delta K_{o(ДЗ)}$ – зміна коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості під впливом зміни дебіторської заборгованості;

$ДЗ_1$ – середня вартість дебіторської заборгованості в 2019 році;

Отже, розрахуємо, який вплив на зменшення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості здійснили його складові.

$$\Delta K_{o(ЧД)} = \frac{305600}{90242.5} - \frac{311878}{90242.5} = 3,39 - 3,46 = -0,07;$$

$$\Delta K_{o(ДЗ)} = \frac{305600}{90242.5} - \frac{305600}{61765} = 3,38 - 4,96 = -1,58.$$

Таким чином, на зменшення коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості з 2018 по 2019 рр. на $-0,07$ грн справило зниження темпів зростання чистого доходу на 6278,00 тис. грн., а також найбільший вплив стало

збільшення дебіторської заборгованості на 36493,00 тис. грн. (-1,58). Саме тому потрібно ТОВ»АГРОНАДІЯ» збільшувати чистий дохід в процесі своєї діяльності та зменшити дебіторську заборгованість.

Дані порівняльного аналізу виручки від реалізації та виробничих запасів відображені у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Порівняльний аналіз темпів зростання виручки і виробничих запасів підприємства за 2017-2019 рр., тис. грн.

Показник	Рік			Темп зростання, %		
	2017	2018	2019	2018/2017	2019/2018	2019/2017
Виручка від реалізації продукції, тис. грн..	232209	311878	305600	134,31	97,99	131,6
Виробничі запаси, тис. грн..	57617	50820	53252	88,20	104,79	92,42

Зміни в абсолютному значенні відображенні на рисунку 3.2. З рисунку видно, що виручка від реалізації перевищує суму запасів, що говорить про те, що підприємство здатне закуповувати запаси для виготовлення товарів за власні кошти, хоча, як показує аналіз таблиці 3.2 темпи зростання виробничих запасів в деяких періодах більші ніж темпи зростання виручки від реалізації, що в майбутньому може призвести до затоварення продукції на складах.

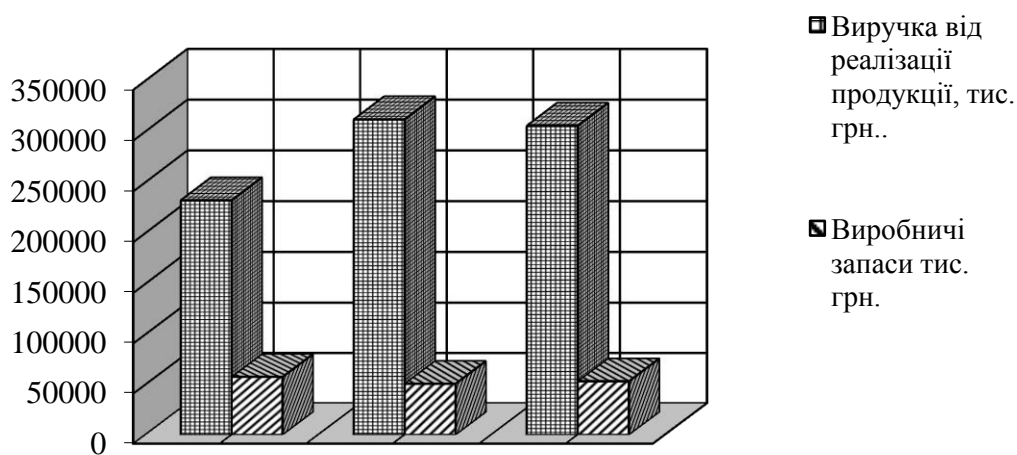

Рисунок 3.2 – Динаміка зміни виручки від реалізації та виробничих запасів підприємства за 2017 - 2019 роки, тис.грн

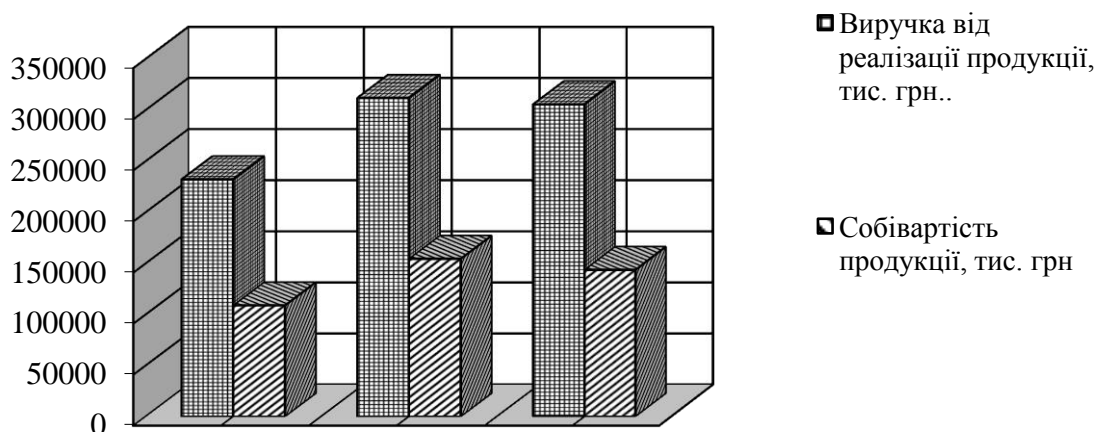

Рисунок 3.3 – Динаміка зміни виручки від реалізації та собівартості продукції ТОВ«АГРОНАДІЯ» 2017 - 2019 роки, тис.грн

3.2 Підвищення забезпечення оборотними коштами ТОВ«АГРОНАДІЯ» шляхом застосування факторингу

Дебіторська заборгованість це сума боргів, які належать підприємству й свідчать про вилучення коштів з його обігу дебіторами - юридичними або фізичними особами. Вони мають відповідну фінансову заборгованість підприємству. Це - форма існування оборотних активів (див. табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Порівняльний аналіз темпів зростання виручки від реалізації та дебіторської заборгованості за період 2017-2019 рр.

Показник	Рік			Темп зростання, %		
	2017	2018	2019	2018 до 2017	2019 до 2018	2019 до 2017
Виручка від реалізації продукції,	232209	311878	305600	134,31	97,99	131,61
Дебіторська заборгованість, тис.	51534	71996	108489	140,25	150,69	210,52

Для початку визначимо необхідний розмір дебіторської заборгованості, за умови збереження інших показників, для утримання коефіцієнта швидкої ліквідності на рівні 0,8 за період 2019 року.

$$K_{шв} = \frac{(ГК + ДЗ)}{ПЗ}, \quad (3.3)$$

Де, $K_{шв}$ - коефіцієнт швидкої ліквідності;

$ГК$ - грошові кошти(готівка в касі) та їх еквівалент;

$ДЗ$ - дебіторська заборгованість;

$ПЗ$ - зобов'язання підприємства

$$K_{шв} = \frac{(ГК + xДЗ)}{ПЗ} = 0,8$$

$$xДЗ = 0,8 \times 186850,00 - 5941,00 = 143539 \text{ тис.грн}$$

$$K_{шв_{2010}} = 0,61$$

Основною формою рефінансування дебіторської заборгованості на ТОВ«АГРОНАДІЯ» ми пропонуємо факторинг.

Факторинг - це комплекс фінансових послуг, що надаються Фактором (факторинговою компанією або банком) клієнту в обмін на поступку вимог щодо дебіторської заборгованості. [34]. Ці послуги можуть включати:

- Фінансування під постачання товарів і послуг;
Адміністрування дебіторської заборгованості (облік заборгованості, регулярне надання відповідних звітів клієнту, контроль за своєчасністю оплати і робота з дебіторами)

Фінансування поставок товарів при факторингу передбачає, що після поставки продавцю Фактор виплачує як фінансування значну частину суми поставки. Розмір дострокового платежу може складати від 50% до 90% від суми поставки. Залишок (сума поставки мінус сума фінансування мінус комісія Фактора) виплачується Клієнту в день надходження грошей від дебітора. [34].

Факторинг стає затребуваним, коли більш традиційна схема роботи на умовах товарного кредиту стає дуже обтяжливою для постачальників, для яких, у міру збільшення їх оборотів, наявність відстрочки платежу може стати критичним, спровокувавши серйозний брак оборотного капіталу [34].

У нашому випадку ми вважаємо за доцільним скористатися послугами факторингу, на прикладі Райффайзен Банк Аваль, який призначає 0,63 % комісійних на щорічно куповані рахунки-фактури при ставці 15 %, що вираховується заздалегідь. Крім того, при роботі з Райффайзен Банк Аваль на умовах факторингу підприємство повинно мати не менш 3 дебіторів з яких буде стягуватися сума дебіторської заборгованості [35].

Сума дебіторської заборгованості, котра враховується при укладанні договору факторингу, для забезпечення необхідних 143539 тис. грн. визначається таким чином:

$$S = \frac{143539}{(1,0 - (0,15 + 0,0063))} = 170130,38 \text{ тис.грн}$$

Реальна процентна ставка за факторингом буде вираховуватися наступним чином:

$$Rr = \frac{0,15}{(1,0 - (0,15 + 0,0063))} \times 100\% = 17,79\%$$

Таблиця 3.4 – Загальні річні затрати за факторинговим варіантом

№	Показник	Формула для розрахунку	Розрахунок	Сума, грн.
1.	Факторинговий процент	Позичкові кошти * реальна проц. ставка за факторингом	143539*0,1779	25521,23
2.	Комісія	Сума дебіторської заборгованості * % комісійних	170130,38*0,0063	1071,82
Всього				26593,05

Отже, нам необхідно визначити:

- середню дебіторську заборгованість за 2019 рік;
- скільки отримає підприємство при використанні факторингу;
- ефективну річну вартість факторингу.

Таблиця 3.5 – Розрахунок ефективної річної вартості факторингу для ТОВ«АГРОНАДІЯ» за 2019 рік

Значення	Сума, тис. грн.
Середня дебіторська заборгованість	108489
Комісійні	1071,82
До виплати відсотків	107777,18
Відсотки	25521,23
Отримані доходи від факторингу	82255,95
Вартість факторингу	26593,05
Ефективна річна вартість факторингу, %	32,3

Факторингова операція дозволяє підприємству - продавцю рефінансувати переважно частину дебіторської заборгованості щодо наданого покупцю кредиту в короткі строки. До недоліків факторингової операції слід віднести лише додаткові витрати продавця, пов'язані з продажем продукції, а також втрати прямих зв'язків з покупцем в процесі здійснення ним платежів.

Таким чином, здійснивши факторинг на даному підприємстві, керівництво отримало б доходи в сумі 82255,95 тис. грн. і направило б їх на підвищення якості своєї продукції, на розширення виробництва та своєї подальшої діяльності, а також на покращення розрахункової дисципліни на даному підприємстві та скорочення фінансового і операційного циклів.

ВИСНОВКИ

Для більшості підприємств типовим наслідком кризових явищ їхнього економічного розвитку стала гостра нестача необхідного обсягу оборотних активів. Це істотно позначається на ефективності їхнього господарювання. Разом із цим низька забезпеченість виробничих підприємств оборотними активами супроводжується низьким рівнем їх використання. Тому сьогодні одним з найактуальніших завдань у забезпеченні підвищення ефективності виробничої діяльності підприємств є суттєве вдосконалення управління їхніми оборотними активами.

Оборотні активи як натурально-речовинна категорія – це сукупність матеріально-речовинних цінностей і грошових коштів, які беруть участь у створенні продукту, цілком споживаються у виробничому процесі і повністю переносять свою вартість на виробничий продукт упродовж операційного циклу або дванадцяти місяців з дати балансу (сировина, матеріали, готова продукція, грошові кошти тощо).

Залежно від джерел формування і використання оборотних активів виділяють різні підходи щодо управління поточними активами й пасивами: ідеальний, агресивний, консервативний і помірний.

Джерела формування оборотного капіталу значною мірою визначають ефективність його використання. Встановлення оптимального співвідношення між власними і залученими джерелами обумовленого специфічними особливостями кругообігу капіталу на тому чи іншому підприємстві є важливим завданням системи управління.

Проведений фінансовий аналіз за різними напрямками дає змогу зробити висновок про те, що фінансовий стан ТОВ «АГРОНАДІЯ» є незадовільним. Водночас слід зазначити, що критичний фінансовий стан підприємства спостерігається за останній рік, у 2018 р. фінансовий стан підприємства може бути охарактеризований як задовільний. Ця негативна тенденція передусім

пов'язана із впливом фінансово-економічної кризи на діяльність ТОВ»АГРОНАДІЯ»: збільшення темпів незавершеного виробництва, зниженням платоспроможності покупців. Це призвело до суттєвого зростання дебіторської заборгованості, а отже, фінансування поточної діяльності за рахунок позикових коштів і зростання ризикованості діяльності.

Політика управління оборотними активами повинна забезпечувати пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності та ефективністю роботи підприємства (рентабельністю).

Для підвищення ефективності використання оборотних коштів потрібно:

- переглянути склад і структуру матеріальних запасів із метою виявлення та реалізації непотрібних й залежалих запасів. Скоротити виробничі запаси товарно-матеріальних цінностей можна за допомогою переходу на оптову торгівлю й прями економічні зв'язки з постачальниками;
- розглянути варіанти переходу на новіші технології виробництва продукції, що прискорить виробничий цикл, зменшить собівартість продукції та підвищить її якість;
- постійно дотримуватися платіжної дисципліни при розрахунках як із постачальниками, так і з покупцями продукції.

Здійснивши факторинг на даному підприємстві, керівництво отримало б відповідні доходи і направило б їх на підвищення якості своєї продукції. Значне розширення виробництва та своєї подальшої діяльності. Покращило б розрахункову дисципліну на даному підприємстві та скорочення фінансового і операційного циклів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агеев, Е. И. Кредитная политика как инструмент управления дебиторской задолженностью [Текст]: / Е.И.Агеев // Финансовый менеджмент.- 2004. - № 6. -С. 22-34.
2. Алексеенко, Л. М. Актуальні проблеми мобілізації фінансового капіталу [Текст] / Л.М. Алексеенко // Фінанси України. - 2004. - № 5. - С. 30-37.
3. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій : Ч.1 [Текст] : практичний посібник / С. В. Науменкова ; Мін-во освіти України, УАБС НБУ. – Суми : Ініціатива, 2010. – 104 с.
4. Балабанов, И. Т. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом ? [Текст] / И. Т. Балабанов. – изд. 2-е. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 384 с. : ил. – ISBN 5-279-01845-7.
5. Білик, М. Д. Фінансовий аналіз [Текст] / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. – К. : КНЕУ, 2016. – 592 с. – ISBN 966-574-799-1.
6. Бланк, И. А. Основы финансового менеджмента в II томах [Текст] / И. А. Бланк. – К. „Ника-Центр”, „Эльга”, 2004 – 570 с. – ISBN 345 – 41 – 61.
7. Бойчік, І. М. Економіка підприємств [Текст] : навч. посіб. / І. М. Бойчік, П. С. Харів, М.І. Хопчан. – Львів: „Сподом”, 2016. – 212с. – ISBN 933-32-71
8. Васильева, Л. С. Финансовый анализ [Текст] : учебник / Л. С. Васильева, М. В. Петровская. – 3-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2017. – 816 с. – ISBN 978-5-85971-995-2.
9. Гаврилова, А. Н. Финансовый менеджмент [Текст] : учебное пособие / А. Н. Гаврилова, Е. Ф. Сысоева, А. И. Барабанов, Г. Г. Чигарев, Л. И. Григорьева, О. В. Долгова, Л. А. Рыжкова. – 5-е изд., стер. – М. : КНОРУС, 2017. – 432 с. – ISBN 978-5-85971-996-9.
10. Кодацький, В. П. Проблеми аудиту використання оборотного капіталу

- [Текст] / В. П. Кодацький // Вісник Національного банку України. – 2010. – N 1. – С. 61–63.
11. Федоренко, В. Г. Страховий та інвестиційний менеджмент [Текст] : підручник / В. Г. Федоренко, В. Б. Захожай. - К. : МАУП, 2002. - 344 с. - ISBN: 966-608-193-8.
 12. Филобокова, Л.Ю. Концептуальное обоснование стратегии управления оборотным капиталом в малом предпринимательстве [Текст] / Л.Ю. Филобокова // Финансовый менеджмент. - 2019. - № 2 - С. 19-23.
 13. Філімоненков, О. С. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посібник / О.С. Філімоненков. - К. : МАУП, 2004. - 328 с. - ISBN: 966-608-465-1.
 14. Шило, В.П. Фінанси підприємств [Текст] / В. П. Шило, С. С. Доровська та ін. - К. : КНЕУ - 334 с. - ISBN: 966-334-233-4.
 15. Матюшенко, І. Ю. Основи фінансового менеджменту [Текст] : навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко ; Мін-во освіти і науки України, Держ. аерокосмічний ун-т ім. М.Є. Жуковського. – К. : ЦНЛ, 2003. – 220 с. – ISBN 966-8253-69-8.
 16. Миннибаева К. А. Обеспеченность предприятия собственными оборотными средствами: факторы изменения [Текст] / К. А. Миннибаева, В. В. Остапенко // Финансовый менеджмент. – 2005. – N 4. – С. 40–48.
 17. Мочерний, С. В. Основи підприємницької діяльності [Текст] : посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чеботар. – К. : Академія, 2017. – 280 с. - (Альма-матер). – ISBN 966-580-088-4.
 18. Олексюк, О. С. Системи підтримки прийняття фінансових рішень на мікрорівні [Текст] / О. С. Олексюк. – К. : Наукова думка, 1998. – 508 с. – ISBN 966-00-0427-3.
 19. Опарін, В. М. Фінанси (загальна теорія) [Текст] : навчальний посібник / В. М. Опарін ; Мін-во освіти України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 1999. – 164 с. – ISBN 966-574-022-9.
 20. Пан Л. В. Управління обіговими коштами підприємницьких структур [Текст] / Л. В. Пан // Фінанси України. – 2000. – №11. – С.152 – 156.

21. Партин, Г. О. Фінанси підприємств [Текст] : навч. посібник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2010. – 379 с. – ISBN 966-346-169-1.
22. Пархоменко, О. П. Класифікація оборотного капіталу як фактор впливу на ефективність діяльності підприємства [Текст] / О. П. Пархоменко // Наука й економіка. – 2017. – № 2. – С.184–190.
23. Петленко Ю. В. Оптимізація джерел фінансових ресурсів підприємств // Фінанси України. - 2000.- № 6. - С. 91-95.
24. Пещанская, И. В. Кредит и оборотный капитал [Текст] / И. В. Пещанская // Финансы. – 2003. – N 2. – С. 20–23.
25. Пилипенко, О. О. Управління витратами на сучасних підприємствах [Текст] / О. О. Пилипенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – № 12. – С.8-11.
26. Постійко, Ю. А. Формування оптимального регулювання оборотних активів суб'єктів господарювання [Текст] / Ю. А. Постійко // Фінанси України. – 2001. – №7. – С.80 – 88.
27. Потрібна, О. А. Оптимізація структури основних й оборотних засобів як важливий чинник забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств [Текст] / О. А. Потрібна // Економіка АПК. – 2005. – № 7. – С. 94 – 100.
28. Радионова, О. Методология нормирования, риски и надежность обеспечения запасами и оборотными средствами [Текст] / О. Радионова, Р. Радионова // Финансовый бизнес. – 2004. – N 5. – С. 15–35.
29. Румянцева, Е. Е. О новых подходах к управлению финансами предприятий [Текст] / Е. Е. Румянцева // Финансы и кредит. – 2004. – N 24. – С.11-16.
30. Савицька, Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства [Текст] : навч. посіб. / Г. В. Савицька. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2005 – 662 с. – ISBN 711-41-62.
31. Сысоева, Е. Ф. Структура капитала и финансовая устойчивость

- организации: практические аспекты [Текст] / Е. Ф. Сысоева // Финансы и кредит. – 2016. – № 22. – С.24-30.
32. Терещенко, О. О. Управління вартістю підприємства в системі фінансового менеджменту [Текст] / О. О. Терещенко, М. В. Стецько // Фінанси України. – 2016. – N 3. – С.91-100.
33. Терещенко, О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання [Текст] : навчальний посібник / О. О. Терещенко ; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. – К. : КНЕУ, 2016. – 554 с. – ISBN 966-574-441-0.
34. Факторинг: украинские реалии 2016 года. [Електронний ресурс] - http://www.prostobiz.ua/finansy/factoring/stati/factoring_ukrainskie_realii_2016_goda - Режим доступу
35. Факторинг и кредит: плюсы и минусы [Електронний ресурс] - http://www.prostobiz.ua/finansy/factoring/stati/factoring_ukrainskie_realii_2016_goda - Режим доступу

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця Б.1 – Баланс ТОВ»АГРОНАДІЯ»за період 2016-2019 р.р., тис.грн

Статті балансу	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:				
- залишкова вартість	78	67	88	71
- первісна вартість	343	392	439	486
- накопичена амортизація	(265)	(325)	(351)	(415)
Незавершене будівництво	25334	17376	19162	13456
Основні засоби:				
- залишкова вартість	82428	108127	99486	130662
- первісна вартість	122283	154715	155973	197101
- знос	(39855)	(46588)	(56487)	(66439)
Довгострокові біологічні активи:				
- справедлива (залишкова) вартість	0	0	0	0
- первісна вартість	0	0	0	0
- накопичена амортизація	(0)	(0)	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:				
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	67348	77720	84951	79000
- інші фінансові інвестиції	0	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	0	0	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	0	0	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	0	0	0	0

Продовження Таблиці Б.1

Статті балансу	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
Знос інвестиційної нерухомості	(0)	(0)	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	0	0	0	0
Гудвіл	0	0	0	0
Інші необоротні активи	0	0	0	0
Гудвіл при консолідації	0	0	0	0
Усього за розділом I	175188	203290	203687	223189
II. Оборотні активи				
Виробничі запаси	77539	57617	50820	53252
Поточні біологічні активи	0	0	0	0
Незавершене виробництво	108704	124822	149742	159480
Готова продукція	2353	4565	224	363
Товари	428	428	11341	82
Векселі одержані	40	40	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:				
- чиста реалізаційна вартість	38458	32755	63884	101434
- первісна вартість	38458	32755	63884	101434
- резерв сумнівних боргів	(0)	(0)	(0)	(0)
Дебіторська заборгованість за рахунками:				
- за бюджетом	1836	5015	5018	1309
- за виданими авансами	0	4280	1784	1338
- з нарахованих доходів	0	0	0	0
- із внутрішніх розрахунків	0	8883	197	3680
Грошові кошти та їх еквіваленти:				

Продовження Таблиці Б.1

Статті балансу	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
- в національній валюті	301	299	909	5812
- у т.ч. в касі	54	83	83	6
- в іноземній валюті	0	3908	869	129
Інші оборотні активи	396	42	458	56
Усього за розділом II	238003	243255	286359	327663
III. Витрати майбутніх періодів	36	30	506	524
IV. Необоротні активи та групи вибуття	0	0	0	0
БАЛАНС	413227	446575	490552	551376
Пасив				
I. Власний капітал				
Статутний капітал	20327	20327	20327	20327
Пайовий капітал	0	0	0	0
Додатковий вкладений капітал	0	0	0	0
Інший додатковий капітал	35748	35661	35578	35521
Резервний капітал	27671	27671	27671	27671
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	140560	119515	126731	107631
Неоплачений капітал	(0)	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	(0)	(0)	(0)	(0)
Накопичена курсова різниця	0	0	0	0
Усього за розділом I	224306	203174	210307	191150
Частка меншості	0	0	0	0
II. Забезпечення наступних виплат та платежів				
Забезпечення виплат персоналу	0	0	0	0

Продовження Таблиці Б.1

Статті балансу	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
Сума страхових резервів	0	0	0	0
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	0	0	0	0
Цільове фінансування	0	9	8	8
Усього за розділом II	0	9	8	8
III. Довгострокові зобов'язання				
Довгострокові кредити банків	138151	185104	172589	164323
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	0	251	194	121
Усього за розділом III	138151	185355	172783	164444
IV. Поточні зобов'язання				
Короткострокові кредити банків	0	0	0	20987
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0	0	0	0
Векселі видані	0	0	0	60618
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	45359	30602	79016	64336
Поточні зобов'язання за розрахунками:				
- з одержаних авансів	0	13	2089	16
- з бюджетом	1234	2453	2533	4216
- з позабюджетних платежів	0	0	0	0
- зі страхування	277	522	513	650
- з оплати праці	806	1025	1186	1467
- з учасниками	0	0	0	0
- із внутрішніх розрахунків	12	20586	17943	34560

Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття,	0	0	0	0

Продовження Таблиці Б.1

Статті балансу	На 31.12.2016	На 31.12.2017	На 31.12.2018	На 31.12.2019
Інші поточні зобов'язання	0	0	0	0
Усього за розділом IV	47688	55201	103280	186850
V. Доходи майбутніх періодів	3082	2836	4174	8924
БАЛАНС	413227	446575	490550	551376

Додаток Б

Таблиця В.1 – Звіт про фінансові результати станом на 31.12.2017,

тис.грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт,	010	232209	229930
Податок на додану вартість	015	34161	35164
Акцизний збір	020	(24007)	(16339)
	025	(77)	(71)
Інші вирахування з доходу	030	(0)	(0)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	173964	178356
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(108984)	(90608)
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	64980	87748
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	15650	37704
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(14488)	(12363)
Витрати на збут	080	(5627)	(12487)
Інші операційні витрати	090	(20874)	(48977)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	39641	51625
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	10372	0
Інші фінансові доходи	120	5	3
Інші доходи	130	62902	1069
Фінансові витрати	140	(17185)	(13389)
Втрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(116768)	(3850)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	0	35458
- збиток	175	(21033)	(0)

Продовження Таблиці В.1

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177	(0)	(0)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(12)	(7488)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
- прибуток	190	0	27970
- збиток	195	(21045)	(0)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	0	27970
- збиток	225	(21045)	(0)

Таблиця В.2 – Звіт про фінансові результати станом на 31.12.2018,

тис.грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт,	010	311878	232209
Податок на додану вартість	015	42562	34161
Акцизний збір	020	(23307)	(24007)
	025	(87)	(77)
Інші вирахування з доходу	030	(97)	(0)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	245825	173964
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(154563)	(108984)
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	91262	64980
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	53501	15649
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	91262	64980
Витрати на збут	080	(29431)	(5627)
Інші операційні витрати	090	(61217)	(20875)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	38404	39638
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	7231	10372
Інші фінансові доходи	120	6	5
Інші доходи	130	81054	62902
Фінансові витрати	140	(29373)	(17184)
Втрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(90998)	(116768)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	6324	0
- збиток	175	(0)	(21035)

Продовження Таблиці В.2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	(0)	(21035)
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177	0	0
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(0)	(0)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	(0)	(12)
Фінансові результати від звичайної діяльності:		0	0
- прибуток	190	6324	0
- збиток	195	(0)	(21047)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	6324	0
- збиток	225	(0)	(21047)

Таблиця В.3 – Звіт про фінансові результати станом на 31.12.2019,

тис.грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт,	010	305600	311878
Податок на додану вартість	015	49122	42562
Акцизний збір	020	(32482)	(23307)
	025	(38)	(87)
Інші вирахування з доходу	030	(28)	(97)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	223930	245825
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	305600	311878
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	80229	91262
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	52774	53501
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(14837)	(15711)
Витрати на збут	080	(78923)	(29431)
Інші операційні витрати	090	(35621)	(61217)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	3622	38404
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	13974	7231
Інші фінансові доходи	120	3	6
Інші доходи	130	76630	81054
Фінансові витрати	140	(24937)	(29373)
Втрати від участі в капіталі	150	(19926)	(0)
Інші витрати	160	(68466)	(90998)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	0	6324
- збиток	175	(19100)	(0)

Продовження Таблиці В.2

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177	0	0
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(0)	(0)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності:		0	0
- прибуток	190	0	6324
- збиток	195	(19100)	(0)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	0	6324
- збиток	225	(19100)	(0)

Додаток В

Таблиця Г.1 – Основні фінансові показники ТОВ «АГРОНАДІЯ» за 2017 - 2019 р.р.

Показник	Значення показника			Відхилення 2019/2017		Відхилення 2019/2018	
	2017	2018	2019	+/-	%	+/-	%
Показники майнового стану підприємства							
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,30	0,36	0,34	0,04	11,94	-0,03	-6,92
Показники ліквідності підприємства							
Коефіцієнт покриття	4,41	2,77	1,76	-2,65	-60,15	-1,02	-36,66
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,01	0,72	0,61	-0,40	-39,41	-0,11	-15,26
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,02	0,03	-0,04	-58,28	0,01	85,01
Чистий оборотний капітал, тис. грн.	188054	183079	140813	-47241	-25,12	-42266	-23,09
Показники фінансової стійкості підприємства							
Коефіцієнт автономії	0,45	0,43	0,35	-0,11	-23,80	-0,08	-19,14
Коефіцієнт фінансування	1,20	1,33	0,65	-0,54	-45,47	-0,68	-50,97
Коефіцієнт фінансової стійкості	3,68	2,04	1,02	-2,66	-72,21	-1,01	-49,76
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	0,77	0,64	0,43	-0,34	-44,41	-0,21	-32,78
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,93	0,87	0,74	-0,19	-20,41	-0,13	-15,38
Показники ділової активності підприємства							
Коефіцієнт оборотності активів	0,40	0,52	0,43	0,03	6,22	-0,09	-18,10
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,38	3,10	1,66	-1,72	-50,79	-1,44	-46,36
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,49	3,98	2,48	-1,00	-28,81	-1,50	-37,65
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	103,28	90,45	145,08	41,80	40,47	54,63	60,39
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	106,46	116,04	216,34	109,88	103,2	100,30	86,43
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,81	1,19	1,12	0,30	37,07	-0,07	-6,18

Продовження Таблиці Г.1

Показник	Значення показника			Відхилення 2019/2017		Відхилення 2019/2018	
	2017	2018	2019	+/-	%	+/-	%
Показники майнового стану підприємства							
Тривалість операційного циклу	104,69	116,87	145,21	40,52	38,70	28,34	24,25
Аналіз рентабельності підприємства							
Коефіцієнт рентабельності (рівень збитковості) активів	-0,05	0,01	-0,04	-0,05	-371,6	-0,05	-371,65
Коефіцієнт рентабельності (рівень збитковості) власного	-0,10	0,03	-0,10	-0,13	-411,1	-0,13	-411,07
Коефіцієнт рентабельності (рівень збитковості) діяльності	-0,12	0,03	-0,09	-0,11	-431,6	-0,11	-431,55

Додаток Г

Таблиця Г.1 – Аналіз змін майна підприємства та джерел його формування за 2017-2019 рр.

Продовження Таблиці Д.1

Грошові кошти та їх еквіваленти:	4207	0,94	1778	0,36	5941	1,08	1734	41,22	4163	234,14
Інші оборотні активи	42	0,01	458	0,09	56	0,01	14	33,33	-402	-87,77
III Витрати майбутніх періодів	30	0,01	506	0,10	524	0,10	494	1646,67	18	3,56
УСЬОГО МАЙНА	446575	100,00	490552	100,00	551376	100,00	104801	23,47	60824	12,40
ПАСИВИ										
I. Власний капітал	203174	45,50	210307	42,87	191150	34,67	-12024	-5,92	-19157	-9,11
Статутний капітал	20327	4,55	20327	4,14	20327	3,69	0	0,00	0	0,00
Інший додатковий капітал	35661	7,99	35578	7,25	35521	6,44	-140	-0,39	-57	-0,16
Резервний капітал	27671	6,20	27671	5,64	27671	5,02	0	0,00	0	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	119515	26,76	126731	25,83	107631	19,52	-11884	-9,94	-19100	-15,07
II. Позиковий капітал	240556	53,87	276063	56,28	351294	63,71	110738	46,03	75231	27,25
Довгострокові зобов'язання	185355	41,51	172783	35,22	164444	29,82	-20911	-11,28	-8339	-4,83
Кредиторська заборгованість	30602	6,85	79016	16,11	145941	26,47	115339	376,90	66925	84,70
Поточні зобов'язання	24599	5,51	24264	4,95	40909	7,42	16310	66,30	16645	68,60
IV Інші поточні зобов'язання	2845	0,64	4182	0,85	8932	1,62	6087	213,95	4750	113,58
УСЬОГО ДЖЕРЕЛ	446575	100,00	490552	100,00	551376	100,00	104801	23,47	60824	12,40